

Posudek diplomové práce

Michala. Horanská

Trendy vzdelávania dospelých v Českej republike
a vo Švédsku

Praha 2010

Představa, že vědění je důležitým faktorem společenského a ekonomického rozvoje není úplně nová. Nakonec již Karl Marx ve svých Ekonomických rukopisech psal, že všeobecné společenské vědění, *knowledge*, se stalo bezprostřední produktivní silou. Od padesátých, ale především v šedesátých letech minulého století vznikají různé teorie, které lze považovat za předchůdce současných koncepcí společnosti vědění. Jedná se např. o teorie vědecko-technické revoluce. Jmenovat dále můžeme Daniela Bella s jeho teorií postindustriální společnosti a samozřejmě také Petera. Ani pedagogika a andragogika nezůstávaly stranou, připomeňme práci Torstena Huséna z roku 1974, zaměřenou na učící se společnost. Společnost vědění je zároveň učící se společností, ve které se realizuje celoživotní učení a vzdělávání. Jednotná definice celoživotního učení se neexistuje. Jiné priority a jinou argumentační strategii nalézáme např. u OECD, Světové banky, zaměstnavatelských svazů, odborů nebo u UNESCO. V zásadě se dají názory na dělit na normativní, zastoupené především v politice a v dokumentech nejrůznějších organizací, a na analytické, které nalézáme spíše v odborné a vědecké diskuzi. Autorka předložené diplomové práce zkoumá trendy ve vzdělávání dospělých, přitom zvolila komparativní přístup a porovnává vývoj ve Švédsku se situací v České republice. V první až třetí kapitole se opírá především o odbornou literaturu a diskuzi a snaží se uchopit problematiku celoživotního vzdělávání a učení, dalšího vzdělávání, motivace ke vzdělávání ad. Pozornost je věnována i faktorům, které nutnost celoživotního učení podmiňují. Důležitý je poznatek, že nejenom jedinec se musí podřizovat změnám, ale že se vzdělávací systém musí podřizovat měnícím se nárokům jedince. V souvislosti s těmito kapitolami mám dva dotazy:

- Je celoživotní učení, jak předpokládá Jarvis, skutečně vždy růst a vývoj lidské bytosti?
- Je *lifewide learning* definován v plném rozsahu (s. 10).

Další části práce se opírají více o dokumenty ze vzdělávací a sociální politiky a o výsledky různých empirických šetření.

Práce je napsána přehledně a čtivě, množství použité literatury odpovídá nárokům na práce tohoto druhu.

Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze, dne 8.9. 2010

doc. Dr. Milan Beneš